Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

Πρὶν ἢ ἀνακηρυχθῶσιν ὡς Κράτος κυρίαρχον καὶ ἀνεξάρτητον, οἱ Ἀλβανοὶ πολλάκις ἐξηγέρθησαν κατὰ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ, ὑπὸ τὸν ὁποῖον ἀπὸ μακροῦ χρόνου διετέλουν. Ἐκ τῶν ἐξεγέρσεων δὲ τούτων σοβαρωτέρα ὑπῆρξεν ἀναμφιβόλως ἡ τοῦ 1912, ἡ ὁποία ὠφείλετο εἰς τὴν ἐκ μέρους τῶν νεοτούρκων ἀθέτησιν τῶν διαφόρων χρηματικῶν ἀποζημιώσεων καὶ διοικητικῶν μεταρρυθμίσεων, τὰς ὁποίας εἶχον ὑποσχεθῇ εἰς τοὺς Ἀλβανούς. Ἡ τοιαύτη στάσις τοῦ νεοτουρκικοῦ καθεστῶτος προεκάλεσεν, ὡς ἦτο ἐπόμενον, γενικὴν δυσφορίαν ἐν Ἀλβανίᾳ, ἣν κατέστησαν καὶ ἐπισήμως γνωστὴν πρὸς τοὺς ἐν Σκόδρᾳ Προξένους τῶν Μ. Δυνάμεων πεντήκοντα φύλαρχοι διὰ τοῦ ἀπὸ 27 Ἰανουαρίου 1912 μακροῦ ὑπομνήματος αὐτῶν. Πρὸς πρόληψιν τῆς ἐντεῦθεν ἀπειλουμένης γενικῆς ἐπαναστάσεως, ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε ν' ἀποστείλῃ εἰς Ἀλβανίαν εἰδικὴν ἐπιτροπὴν ὑπὸ τὸν τότε ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν Χατζῆ-Ἀδὴλ-βέην ἵνα μελετήσῃ ἐπιτοπίως τὴν κατάστασιν καὶ εἰσηγηθῇ τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς βελτίωσιν αὐτῆς.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἀνεχώρησε τὴν 4 Φεβρουαρίου 1912 ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν δ' αὐτῆς ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀνέπτυξεν ἐν τῇ Βουλῇ καὶ δὴ κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 23 Μαΐου ὁλόκληρον πρόγραμμα

διοικητικῶν, ἐκπαιδευτικῶν ὡς καὶ φορολογικῶν ἐν γένει μεταρρυθμίσεων, αἱ ὁποῖαι θὰ εἰσήγοντο εἰς τὰ ἀλβανικὰ βιλαέτια. Ἀλλ' αἱ προτεινόμεναι μεταρρυθμίσεις δὲν ἱκανοποίουν τοὺς Ἀλβανούς, οἵτινες διὰ δύο μακρῶν αὐτῶν τηλεγραφημάτων, ἀποσταλέντων εἰς τὴν Πύλην, διετύπουν δέκα τέσσαρα ἐν ὅλῳ αἰτήματα, τῶν ὁποίων καὶ ἀπῄτουν τὴν ἄμεσον παραδοχήν. Οἱ ἐπαναστάται Ἀλβανοὶ ἔσχον ἐν ἀρχῇ μεγάλας ἐπιτυχίας, τὴν δὲ 1 Αὐγούστου κατελήφθησαν ὑπ' αὐτῶν καὶ τὰ Σκόπια. Ἡ Πύλη, ἀδυνατοῦσα νὰ καταστείλῃ ἐνόπλως τὴν ἐκραγεῖσαν ἐπανάστασιν, ἠναγκάσθη νὰ ὑποχωρήσῃ καὶ δι' αὐτοκρατορικοῦ ἰραδὲ ἐγένοντο ἀποδεκτὰ πάντα τὰ ἀνωτέρω ἀλβανικὰ αἰτήματα. Ἡ παραδοχὴ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5 αἰτήματος προὐξένησε δικαίαν δυσφορίαν ἐν Ἀθήναις, Βελιγραδίῳ καὶ Σόφιᾳ, διότι δι' αὐτοῦ οἱ ἐπαναστάται ἐζήτουν τὴν ἵδρυσιν ἀλβανικῶν σχολείων εἰς τὰ μακεδονικὰ καὶ ἠπειρωτικὰ βιλαέτια, εἰς ἃ ἡ διδασκαλία θὰ ἐγίνετο ἀλβανιστί.

Τὸ ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ Αὐτοκρατορίᾳ πολυάριθμον χριστιανικὸν στοιχεῖον εἶχεν ἐλπίσῃ ὅτι διὰ τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ συνταγματικοῦ πολιτεύματος, γενομένης τὴν 10 Ἰουλίου 1908 ἐν Θεσσαλονίκῃ δι' εἰρηνικῆς ἐπαναστάσεως, θὰ ἐβελτιοῦτο οὐσιωδῶς ἡ θλιβερὰ αὐτοῦ κατάστασις. Αἱ τοιαῦται ἐλπίδες τῶν χριστιανῶν ὀθωμανῶν ὑπηκόων ὄχι μόνον δὲν ἐπραγματοποιήθησαν, ἀλλ' ὅλως τοὐναντίον οἱ νεότουρκοι ἤρξαντο συστηματικῶς καὶ μεθοδικῶς πλέον νὰ πιέζωσιν αὐτούς. Ἡ τοιαύτη τακτικὴ ἐπέφερε τὴν πολιτικὴν προσέγγισιν τῶν ἐθνικῶν μειονοτήτων, αἵτινες πρὸ τοῦ ἀπειλοῦντος αὐτὰς κινδύνου ἀμέσου ἢ βαθμιαίας ἀπορροφήσεως ὑπὸ τῆς μουσουλμανικῆς πλειονότητος, ἐσκέφθησαν ὀρθῶς ὅτι θὰ ὤφειλον νὰ ῥίψωσιν εἰς λήθην τὸ παρελθὸν τῶν ἀγρίων φυλετικῶν διενέξεων. Ἡ τοιαύτη προσέγγισις δὲν ἐβράδυνε νὰ συνεπιφέρῃ καὶ τὴν συμμαχίαν τῶν τριῶν ἀμέσως ἐνδιαφερομένων ἐν τῷ ζητήματι βαλκανικῶν Κρατῶν τῆς Ἑλλάδος, Σερβίας καὶ Βουλγαρίας, ἅτινα τὴν 5 Ὀκτωβρίου 1912 ἐκήρυξαν ἐπισήμως τὸν κατὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας πόλεμον.

Τὰ συμμαχικὰ στρατεύματα νικηφόρα εἰσήλασαν εἰς τὴν Ἤπειρον, τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Θράκην. Τῆς κατ' αὐτὸν δὲ τὸν τρόπον παρουσιαζομένης ἐκτάκτως εὐνοϊκῆς διὰ τὰ σχέδια αὐτῶν εὐκαιρίας ἐπωφελήθησαν οἱ Ἀλβανοὶ καὶ τὴν 28 Νοεμβρίου 1912 ὁ πολὺς Ἰσμαὴλ Κεμὰλ-βέης, ὅστις μέχρι τοῦδε εἶχεν ὑπηρετήσῃ πάσας τὰς προπαγάνδας καὶ ἐλάμβανε παρ' ὅλων συγχρόνως ἀνάλογα χρηματικὰ ἀντισταθμίσματα, προεκήρυξεν ἐν Αὐλῶνι τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἀλβανίας. Διορισθεὶς δὲ πρόεδρος τῆς συσταθείσης προσωρινῆς Κυβερνήσεως, ἔσπευσεν ἀμέσως ν' ἀνακοινώσῃ τηλεγραφικῶς εἰς τὰς Μ. Δυνάμεις ὡς καὶ εἰς τὴν Πύλην τὴν σύστασιν τοῦ νέου Κράτους, τὸ ὁποῖον παρεκάλει ὅπως κατὰ τὰ κεκανονισμένα ἀναγνωρισθῇ διεθνῶς παρ' αὐτῶν ὡς τοιοῦτον.

Τὴν 16 Δεκεμβρίου 1912 ἕως 9 Ἰουνίου 1913 συνῆλθεν ἐν Λονδίνῳ συνδιάσκεψις διὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς περὶ εἰρήνης συνθήκης μεταξὺ τῶν Βαλκανικῶν Κρατῶν καὶ τῆς Πύλης. Ἡ συνθήκη αὕτη συνήφθη τὴν 30 Μαΐου 1913, τὸ δὲ ἄρθρον 3 αὐτῆς, ἀναφερόμενον εἰς τὴν Ἀλβανίαν, ῥητῶς ἐνδιελάμβανεν ὅτι αἱ Μ. Δυνάμεις θὰ ἐμερίμνων διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν συνόρων τοῦ νέου Κράτους ὡς καὶ διὰ τὴν ἐπίλυσιν πάντων τῶν εἰς αὐτὸ ἀφορώντων ζητημάτων. Βραδύτερον, τὴν 29 Ἰουλίου 1913, ὑπεγράφη ἐν Λονδίνῳ εἰδικὸν πρωτόκολλον μεταξὺ τῶν Μ. Δυνάμεων περὶ τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς ὀργανώσεως τῆς Ἀλβανίας, ἡ ὁποία θ' ἀπετέλει αὐτόνομον Ἡγεμονίαν ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν Μ. Δυνάμεων καὶ θ' ἀπελάμβανε τῶν πλεονεκτημάτων τῆς διαρκοῦς ἐξουδετερώσεως. Ἡ ἐποπτεία τῆς πολιτικῆς διοικήσεως καὶ τῶν κρατικῶν οἰκονομικῶν θ' ἀνετίθετο εἰς εἰδικὴν ἐπιτροπήν, τὴν κληθεῖσαν διεθνῆ ἐπιτροπὴν τοῦ ἐλέγχου, ἡ ὁποία θ' ἀπετελεῖτο ἐξ ἀντιπροσώπων τῶν τότε ἓξ Μ. Δυνάμεων καὶ ἑνὸς τοιούτου τῆς Ἀλβανίας. Ἡ διάρκεια τῆς παρασχεθείσης οὕτως εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἐπιτροπὴν ἐντολῆς ἐλέγχου ὡρίσθη δεκαετής, ἐν περιπτώσει ὅμως ἀνάγκης, θὰ ἠδύνατο αὕτη καὶ νὰ παραταθῇ ἔτι περαιτέρω ἀκόμη.

Ὁ ὁριστικὸς καὶ τελικὸς καθορισμὸς τῶν μετὰ τῶν γειτό-

νων Κρατῶν καὶ δὴ τῆς Ἑλλάδος συνόρων τῆς νεαρᾶς Ἠγεμονίας παρέσχε πολλὰς δυσχερείας. Ἡ Ἑλλὰς ἐζήτει, ἐν πλήρει δικαίῳ, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ δόγματος τῶν ἐθνικοτήτων, ὅπως ἡ καλουμένη Βόρειος Ἤπειρος, κατεχομένη παρ' αὐτῆς στρατιωτικῶς, μὴ παραχωρηθῇ εἰς τὴν Ἀλβανίαν. Ὑπὲρ τῆς παραχωρήσεως δὲ ταύτης ἐνήργουν ἡ Ἰταλία καὶ ἡ Αὐστροουγγαρία, ἔχουσαι ἀμφότεραι πᾶν συμφέρον ὅπως ἐπεκταθῇ ὅσον οἷόν τε περισσότερον τὸ ἔδαφος τοῦ νέου Κράτους, ἐφ' οὗ ἑκάστη τῶν δύο τούτων Μ. Δυνάμεων εἶχε κατακτητικὰς βλέψεις. Ἡ διεθνὴς ἐπιτροπὴ διαχαράξεως τῶν ἑλληνοαλβανικῶν συνόρων μετέβη ἐπὶ τόπου ὅπως ἀντιληφθῇ ἡ ἰδία τὴν παρουσιαζομένην κατάστασιν, μετὰ μακρὰς δὲ συζητήσεις, τὰς ὁποίας ἐπηρέασαν ἡ ἰταλικὴ καὶ ἡ αὐστροουγγρικὴ διπλωματία, ἡ ἐπιτροπή, ἀποσυρθεῖσα εἰς Φλωρεντίαν, ἐξέδωκεν ἐκεῖ τὴν 17 Δεκεμβρίου 1913 τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, δυσμενῆ διὰ τὰς ἑλληνικὰς ἀξιώσεις. Διὰ νὰ κατανοηθῇ τὸ μέγεθος τῆς οὕτω γενομένης εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀδικίας ἀρκεῖ ν' ἀναφέρω ὅτι εἶχε δοθῇ ἐκ τῶν προτέρων ρητὴ ἐντολὴ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν διαχαράξεως τῶν συνόρων, ὅπως πρὸς ἐξακρίβωσιν τοῦ ἐθνολογικοῦ χαρακτῆρος τῶν κατοίκων τῆς Βορείου Ἠπείρου ληφθῇ ὑπ' ὄψιν μόνον ἡ κατ' οἶκον ὁμιλουμένη παρ' αὐτῶν γλῶσσα, οὐχὶ δ' ἕτερα στοιχεῖα ὡς π.χ. ἡ ἐθνικὴ συνείδησις, ἡ θρησκεία, ἡ ἱστορία.

Τὴν 13 Φεβρουαρίου 1914 οἱ ἐν Ἀθήναις Πρεσβευταὶ τῶν Μ. Δυνάμεων ἐκοινοποίησαν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν τὴν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀλβανίας καθορισθεῖσαν νέαν συνοριακὴν γραμμήν. Συγχρόνως δὲ προσεκάλουν αὐτὴν ὅπως ἀποσύρῃ τὰ στρατεύματά της ἐκ τῶν ἐδαφῶν ἐκείνων, τὰ ὁποῖα κατεῖχε μέχρι τοῦδε στρατιωτικῶς καὶ ἅτινα ἐπεδικάσθησαν εἰς τὴν Ἀλβανίαν, παρὰ τὴν προφανῆ αὐτῶν ἑλληνικότητα. Ἡ Κυβέρνησις Βενιζέλου, ἀπαντῶσα τὴν 21 Φεβρουαρίου, διεμαρτύρετο διὰ τὴν γενομένην εἰς τὴν Ἑλλάδα μεγάλην ἀδικίαν. Μὴ δυναμένη δὲ νὰ πράξῃ ἄλλως πρὸ τῆς πιέσεως τῶν Μ. Δυνάμεων, ἐδήλου ταὐτοχρόνως ὅτι ἀποδέχεται τὰ προσδιορισθέντα νέα σύνορα, ἐζήτει μό-

νον ἐλαφράς τινας τροποποιήσεις τούτων ὡς καὶ παροχὴν ἐγγυήσεων διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν Ἑλληνικῶν πληθυσμῶν, οἵτινες θὰ περιήρχοντο εἰς τὴν νέαν Ἡγεμονίαν, ὡς καὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν καὶ θρησκευτικῶν αὐτῶν προνομίων.

Ἡ ἐκκένωσις τῶν ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν στρατευμάτων κατεχομένων ἐδαφῶν ἤρξατο τὴν 1 Μαρτίου 1914. Οἱ βορειοηπειρωτικοὶ ὅμως πληθυσμοί, ἐξεγερθέντες ἐνόπλως διὰ νὰ ἀποφύγωσι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὴν εἰς τὴν Ἀλβανίαν προσάρτησιν αὐτῶν, ἐσχημάτισαν τὴν 17 Φεβρουαρίου προσωρινὴν Κυβέρνησιν ἐν Ἀργυροκάστρῳ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Γ. Χρηστάκη Ζωγράφου. Ὀλίγον δὲ χρόνον μετὰ τὰ γεγονότα ταῦτα, τὴν 7 Μαρτίου, ἀπεβιβάσθη εἰς Δυρράχιον ὁ ἐκλεγεὶς ὡς Ἡγεμὼν τῆς Ἀλβανίας Γουλιέλμος τοῦ Βήδ, ὅστις ἠλπίζετο ὅτι θὰ κατώρθου νὰ ἐπιβάλῃ τὴν τάξιν ἐν τῇ χώρᾳ. Αἱ νίκαι τῶν βορειοηπειρωτῶν κατέστησαν ὅμως δῆλον ὅτι δὲν θὰ ἦτο εὐχερὴς ἡ στρατιωτικὴ αὐτῶν καθυπόταξις, τούτου δ' ἕνεκα ἡ διεθνὴς ἐπιτροπὴ τοῦ ἐλέγχου τῆς Ἀλβανίας ἀπεφάσισεν ὅπως ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως τοῦ Ἀργυροκάστρου πρὸς ἐξεύρεσιν λύσεως δυναμένης νὰ ἱκανοποιήσῃ ἀμφότερα τὰ μέρη. Σχετικῶς διεξήχθησαν ἐν Κερκύρᾳ διαπραγματεύσεις, συνωμολογήθη δὲ τὴν 17 Μαΐου 1914 πρωτόκολλον, δι' οὗ θὰ προσηρτῶντο μὲν εἰς τὴν Ἀλβανίαν αἱ ἑλληνικαὶ ἐθνολογικῶς ἐπαρχίαι τοῦ Ἀργυροκάστρου καὶ τῆς Κορυτσᾶς, ἀλλὰ εἰδικῶς διὰ ταύτας προεβλέπετο ἰδιαιτέρα πολιτικὴ ὀργάνωσις λόγῳ τῆς ἐθνολογικῆς συνθέσεως αὐτῶν. Τὸ πρωτόκολλον τοῦτο τῆς Κερκύρας ἐνεκρίθη τὴν 20 Ἰουνίου 1914 ὑπὸ τῶν Μ. Δυνάμεων, συνεπείᾳ ὅμως ἐπαναστάσεως ἐκραγείσης ἐν τῇ κεντρικῇ Ἀλβανίᾳ ὁ Ἡγεμὼν ἠναγκάσθη νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν χώραν τὴν 3 Σεπτεμβρίου.

Ἡ πλήρης ἀναρχία, ἥτις ἐπηκολούθησεν, ἔδωκεν εὔλογον ἀφορμὴν εἰς τὰ γειτονικὰ Κράτη ὅπως καταλάβωσι τὰ ἐδάφη, ἅτινα διεξεδίκουν καὶ δὴ ἡ Ἑλλὰς τὴν βόρειον Ἤπειρον καὶ ἡ Ἰταλία τὴν Αὐλῶνα (28 Δεκεμβρίου 1914). Τὴν 10 Ὀκτωβρίου 1916 γαλλικὰ στρατεύματα τοῦ μακε-

δονικοῦ μετώπου κατέλαβον στρατιωτικῶς τὴν Κορυτσᾶν, ἡ ὅλη δ' ἐπαρχία ἀνεκηρύχθη τὴν 10 Δεκεμβρίου ὡς αὐτόνομος. Τὰ ἐδάφη τῆς ἐπιλοίπου Ἀλβανίας κατελήφθησαν, κατὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον, ὑπὸ τῶν αὐστροουγγρικῶν στρατευμάτων (1916—1918), τὰ ὁποῖα τὴν 10 Μαρτίου 1917 προεκήρυξαν τὴν αὐτονομίαν τῆς Ἀλβανίας ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς δυαδικῆς Μοναρχίας.

Ἡ ἧττα τῶν κεντρικῶν Αὐτοκρατοριῶν μετέβαλεν ἄρδην τὴν κατάστασιν. Τὴν δὲ 29 Ἰουλίου 1919 συνήφθη μετὰ μακρὰς διαπραγματεύσεις εἰδικὴ περὶ τῆς τύχης τῆς Ἀλβανίας συμφωνία μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἰταλίας, δι' ἧς ἡ τελευταία αὕτη ἀνεγνώριζε τὰς ἐπὶ τῆς Βορείου Ἠπείρου ἀξιώσεις τῆς Ἑλλάδος, εἰς ἀντιστάθμισμα δὲ τῆς παραχωρήσεως ταύτης θὰ ἐλάμβανε τὴν ἐπὶ τῆς Ἀλβανίας ἐντολήν. Πράγματι, τὴν 9 Δεκεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἡ Ἀγγλία, ἡ Γαλλία καὶ αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι ἀπεφάσισαν ἀπὸ κοινοῦ ὅπως παραχωρήσωσιν εἰς τὴν Ἰταλίαν τὴν ἐν λόγῳ ἐντολήν, ἀποτελοῦσαν νέον θεσμὸν τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου διεπόμενον ὑπὸ τοῦ 22 ἄρθρ. τοῦ συμφώνου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

Τὴν 17 Δεκεμβρίου 1920 ἡ Ἀλβανία ἐγένετο ἀποδεκτὴ ἐν τῇ Κοινωνίᾳ τῶν Ἐθνῶν, καίτοι τὰ σύνορα αὐτῆς μετὰ τῶν πέριξ Κρατῶν δὲν εἶχον εἰσέτι ὁριστικῶς καθορισθῇ. Προκειμένου περὶ διεθνοῦς ἀναγνωρίσεως νέου Κράτους ἐκ μέρους προϋπαρχούσης τρίτης Πολιτείας ὁ τοιοῦτος ὁριστικὸς καθορισμὸς δὲν εἶναι βεβαίως πάντοτε ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖος. Προκειμένου ὅμως περὶ παραδοχῆς νέου Κράτους ἐν τῇ Κοινωνίᾳ τὰ σύνορα αὐτοῦ δέον νὰ ἔχωσι προηγουμένως ὁριστικῶς κανονισθῇ, τοῦτο δὲ διότι, συμφώνως πρὸς τὸ 10 ἄρθρον τοῦ συμφώνου τῆς Κοινωνίας, αὕτη ἀναλαμβάνει τὴν ἐγγύησιν τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος παντὸς Κράτους μέλους αὐτῆς. Συνεπῶς, ἡ Συνέλευσις τῆς Κοινωνίας, ἥτις μόνη εἶναι ἁρμοδία ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς παραδοχῆς ἢ μὴ τοῦ νέου Κράτους, εἶναι ἀπαραίτητον ὅπως γνωρίζῃ ἐκ τῶν προτέρων ποίας ἐδαφικῆς ἐκτάσεως ὑπο-

χρεώσεις ἀναλαμβάνει ἀπέναντι αὐτοῦ καὶ ἐν γνώσει αὐτῶν ἀποφανθῇ οὕτως ἢ ἄλλως. Ἡ τοιαύτη τακτικὴ δὲν ἐτηρήθη διὰ τὴν παραδοχὴν τῆς Ἀλβανίας. Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ αὕτη ἡ ἐπὶ τῆς Ἀλβανίας ἐντολὴ δὲν ἐδόθη εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὡς εἶχεν ἤδη ἀποφασισθῇ προηγουμένως. Τὰ σύνορα τῆς Ἀλβανίας καθωρίσθησαν διὰ τῆς ἀπὸ 9 Νοεμβρίου 1921 ἀποφάσεως τῆς πρεσβευτικῆς συνδιασκέψεως, ἡ ὁποία ἐπεβεβαίωσε τὰ σύνορα τοῦ πρωτοκόλλου τῆς Φλωρεντίας.

Αἱ ἐσωτερικαὶ ὅμως ταραχαὶ ἐν τῇ Ἀλβανίᾳ ἐξηκολούθησαν καὶ μετὰ ταῦτα. Τῷ 1924, κατ' Ἰούνιον, ἐξερράγη ἐπανάστασις, δι' ἧς ἀνῆλθεν εἰς τὴν ἀρχὴν ἡ ὑπὸ τὸν Φὰν-Νόλη ἐθνικιστικὴ Κυβέρνησις, ἀνατραπεῖσα κατὰ Δεκέμβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Τὴν 27 Νοεμβρίου 1926 συνήφθη ἐν Τιράνοις συνθήκη φιλίας μεταξὺ Ἰταλίας καὶ Ἀλβανίας, τὴν δὲ 22 Νοεμβρίου 1927, ἐν Τιράνοις ὡσαύτως, συνωμολογήθη μεταξὺ τῶν δύο Κρατῶν συνθήκη ἀμυντικῆς συμμαχίας. Κατὰ τὰς διατάξεις ταύτης, τὰ δύο Κράτη ἀνεγνώριζον ὅτι πᾶσα διατάραξις τοῦ πολιτικοῦ, νομικοῦ ἢ καὶ ἐδαφικοῦ καθεστῶτος τῆς Ἀλβανίας ἀντίκειται πρὸς τὰ πολιτικὰ αὐτῶν συμφέροντα καὶ ἀνελάμβανον κατὰ συνέπειαν τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως παράσχωσι πρὸς ἄλληλα ἀρωγὴν καὶ συνεργασίαν πρὸς περιφρούρησιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος πολιτικῶν αὐτῶν συμφερόντων. Τὰ δύο Κράτη, κατὰ τὸ 3 ἄρθρον, θὰ ἐνήργουν ἀπὸ συμφώνου πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἡσυχίας. Ἡ συνθήκη συμμαχίας θὰ ἦτο εἰκοσαετοῦς διαρκείας, δυναμένη νὰ καταγγελθῇ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ δεκάτου ὀγδόου ἔτους (ἄρθρον 2). Ἡ ἀλβανικὴ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν συνθήκην ταύτην τὴν 26 Νοεμβρίου 1927, ἡ δὲ ἰταλικὴ τὴν 3 Δεκεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Τὴν 25 Αὐγούστου 1928 συνεκλήθη ἡ συντακτικὴ συνέλευσις καὶ τὴν 1 Σεπτεμβρίου ἡ ὑφισταμένη ἕως τότε Δημοκρατία ἐν Ἀλβανίᾳ μετετράπη εἰς Μοναρχίαν, τοῦ ἀλβανικοῦ στέμματος προσφερθέντος εἰς τὸν Ἀχμὲτ Ζώγου, ὅστις οὕτως ἀνηγορεύθη Βασιλεὺς ὑπὸ τὸν τίτλον Ζώγου Α΄.

Ὑπὸ τὸ σκῆπτρον αὐτοῦ ἡ Ἀλβανία προσηνατολίσθη ὁριστικῶς πλέον πρὸς τὴν ἰταλικὴν πολιτικήν, ἥτις νῦν ἐνασκεῖ μεγάλην ἐπήρειαν ἐπὶ τῆς πολιτικῆς, οἰκονομικῆς ἢ ἄλλης κατευθύνσεως τοῦ νεαροῦ Βασιλείου, λαμβάνοντος ἑκάστοτε ἐκ Ρώμης τὰς ἀναγκαίας ὑποδείξεις περὶ τῆς στάσεως αὐτοῦ ἐν δεδομένῃ περιστάσει.

ΔΗΜ. Ι. Δ. ΔΡΟΣΟΣ
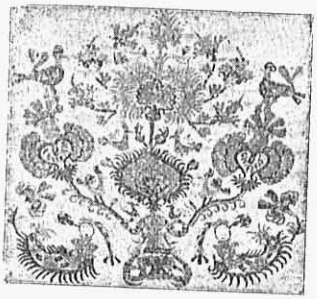
Διευθυντὴς Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν